

Pohjois-Savon Matkailu Oy:n perustaminen

KH 05.06.2023 § 107
77/00.04.01/2023

SavoGrow Oy on toimittanut Pohjois-Savon kunnille aineiston maakunnallisen matkailuyhtiön perustamisesta. Pohjois-Savon kunnat yhteistyössä yritysten kanssa ovat neuvotelleet Pohjois-Savon Matkailu Oy -nimisen yhtiön perustamisesta. Yhtiön tehtävänä tulisi olemaan Pohjois-Savon kansainvälisen matkailun kasvattaminen;

1. koordinoimalla alueen matkailutoimijoiden yhteistyötä, alueen yhteistä kansainvälistä matkailumarkkinointia ja toimialan kehittämistä sekä
2. edustaa alueen matkailutoimijoita sovituisissa alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Yhtiön rahoitus koostuu omistajien vuosittain myöntämästä, noin 200.000 euron perusrahoituksesta, joka on avustusluonteista. Rahoitus on sidottu omistukseen, osakekohtainen rahoitus on 1000 euroa. Yhtiö voi toteuttaa myös erilaisia kehittämishankkeita.

Valtiontukisäännösten mukainen arviointi

EU:n valtiontuen käsite ja sääntely perustuvat Euroopan Unionista tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 artiklan 1 kohtaan. SEUT sopimuksen sääntelyjä sovelletaan siis silloin kun kaikki neljä artiklassa määriteltyä edellytystä täyttyvät suoritetussa toimenpiteessä. Ollakseen 107 artiklan 1 kohdan mukaista valtiontukea tulee toimenpiteen olla: Julkisen varoin kanavoitua rahoitusta yrityksiin tai muihin taloudellista toimintaa harjoittaviin yksiköihin, tuen tulee olla valikoivaa siten että se kohdistuu vain yhteen tai tiettyihin yrityksiin, toimenpiteen tulee vääristää tai uhata vääristää kilpailua ja toimenpiteen tulee vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Jotta edellä mainitut valtiontukisäännöt tulevat sovellettavaksi, on julkisen sektorin toimenpiteen lisäksi muodostettava yritykselle vastikkeetonta etua. Vastikkeeton etu muodostuu aina silloin, jos yritys ei olisi saanut vastaavaa etua toimiessaan markkinoilla yksityisten sopimuskumppanien kanssa (ns. markkinaehtoisuudesta, Komission tiedonannon 2016/C262/01 66 kohta).

Yhtiön taustatiedot

Perustettavan yhtiön osakkaiksi on tulossa Pohjois-Savon alueen kuntia, sekä alueella toimivia yrityksiä. Tuusniemen kunta yhtiöön osakkaaksi lähtiessään tulisi osaltaan myöntämään yhtiölle vuonna 2023 vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) tehtävällä sijoituksella 1.000 euroa ja vuosina 2024, 2025 ja 2026 kunakin 1.000 euroa avustusta eli yhteensä viiden vuoden aikana 5.000 euroa. Yhtiön tarkoituksena ei ole yhtiöjärjestysluonnoksen mukaan tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen, vaan yhtiö pyrkii toimimaan ns. omakustannusperiaatteella. Osakassopimusluonnoksessa yhtiön toiminnaksi on määritelty alueellisen matkailutoiminnan edistäminen. Osakassopimusluonnoksessa todetaan lisäksi, ettei yhtiö myy palveluita osakkailleen.

Markkinaehtouustarkastelu

Pohjois-Savon Matkailu Oy tulisi olemaan sekä kuntien että yksityisten yritysten yhteisesti perustama ja omistama yhteisyritys, jonka tarkoituksena ei ole yhtiöjärjestysluonnoksen mukaan tuottaa voittoa osakkeenomistajilleen. Yhtiön rahoitukseen osallistuvat seuraavan viiden vuoden aikana alueen kuntien lisäksi yksityiset yritykset yhtiöjärjestysluonnoksen ja osakassopimusluonnoksen mukaan kukin osakeomistustensa mukaisesti yhtäläisin suoritusvelvoittein osaketta kohden. Yhtiö saa siis samoin perustein rahoitusta sekä kuntien, että yksityisten yritysten taholta. Kaupungin taholta annetun tuen voitaisiin katsoa olevan edellä mainitusta syystä markkinaehtoista.

SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukainen arviointi

Yhtiölle kanavoidaan julkisia varoja ja julkisten varojen kanavoiminen kohdistuu ainoastaan yhteen perustettavaan yhtiöön. Yhtiön tarkoituksena on edistää ja koordinoida Pohjois-Savon alueen matkailua kokonaisuutena niin, että yhtiön toiminnasta hyötyvät sen osakkaiden lisäksi kaikki alueella matkailutoimialalla toimivat yritykset. Yhtiö ei itsessään tuota tai tarjoa mitään matkailupalvelua. Yhtiö toimii yleishyödyllisesti Pohjois-Savon elinkeinotoiminnan edistämiseksi. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, vaan yhtiö on Pohjois-Savon kuntien ja yritysten yhteinen väline edistää ja kehittää, sekä koordinoida koko alueen markkinointia. Yhtiö ei harjoita liiketoimintaa, eikä tuota palveluja siinä mielessä, että se voisi myydä palvelujaan ulkopuoliselle. Yhtiön toiminta rahoitetaan yhtiön osakkaina olevien kuntien ja yksityisten yhtiöiden rahoituksella. Yhtiö edistää koko Pohjois-Savon alueen matkailuelinkeinon markkinointia ja toiminnan vaikutukset ovat pääosin paikallisia.

Voidaan siten arvioida, ettei Tuusniemen kunnan yhtiölle antama avustus vääristäisi tai uhkaisi vääristää kilpailua eikä vaikuttaisi jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Tarkoitus on, että vuonna 2023 omistajat perustavat yhtiön ja sijoittavat siihen edellä mainitun summan vapaasti käytettävän pääoman rahastona (SVOP) ja ensimmäisen vuoden toimenpiteet rahoitetaan tällä resurssilla. Rahoituskausi on 4 vuotta. Tämän rahoituksen suuruutta ja summia arvioidaan uudelleen ja omistaja voi halutessaan vetäytyä yhtiöstä. Yhtiöön voidaan ottaa mukaan myös uusia osakkaita. Rahoituksen yksityiskohdat on linjattu tarkemmin osakassopimuksessa.

Liitemateriaalista ilmenee kuntarahoituksen, yhteensä 145.000 euroa jakautuminen osakaskunnille. Tuusniemen kunnan osuus olisi 1.000 euroa. Yhtiön perustamisasiakirjat ja osakassopimus on tarkoitus allekirjoittaa 21.6.2023 mennessä, sen vuoksi kuntia pyydetään toukokuun loppuun mennessä päättämään asiasta. Luonnokset Pohjois-Savon Matkailu Oy:n perustamissopimuksesta ja osakassopimuksesta liitteineen ovat esityslistan liitteenä. Perustamiskokouksessa allekirjoitetaan perustamisasiakirjat ja osakassopimus, pidetään yhtiökokous ja valitaan yhtiön hallitus.

Yhtiöön ei ole lähdössä osakkaaksi tuusniemeläisiä yrityksiä. Jotta yhtiön toiminnasta saadaan Tuusniemen kunnan näkökulmasta maakunnallista lisäarvoa, tulisi matkailun näkökulmasta maakunnan keskeisten kaupunkien, Iisalmen, Kuopion ja Varkauden olla mukana yhtiössä osakkaina. Pelkästään maakunnan pienten kuntien ja yhtiön osakkaaksi

lähtevien yritysten yhteisvoimin lisäarvoa maakunnallisuuden näkökulmasta tavoitteena olevissa määrin tuskin saadaan.

Valmistelija	Kunnanjohtaja Timo Kiviluoma, puh. 044 7209047
Kj:n päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se</p> <ol style="list-style-type: none">1. hyväksyy Pohjois-Savon Matkailu Oy:tä koskevan perustamissopimuksen ja osakassopimuksen liitteineen ja kunnan maksuosuuden, sekä2. valtuuttaa kunnanjohtajan hyväksymään niihin kohdistuvat mahdolliset teknisuoneiset muutokset ja allekirjoittamaan asiakirjat Tuusniemen kunnan puolesta. <p>Kohtien 1 ja 2 hyväksyminen on ehdollinen sille, että maakunnalliseen matkailuyhtiöön lähtevät osakkaiksi myös Iisalmen, Kuopion ja Varkauden kaupungit.</p>
Käsittely	Keskustelun aikana kunnanjohtaja teki muutetun päätösehdotuksen.
Kj:n muutettu päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se</p> <ol style="list-style-type: none">1. hyväksyy Pohjois-Savon Matkailu Oy:tä koskevan perustamissopimuksen ja osakassopimuksen liitteineen ja kunnan maksuosuuden, sekä2. valtuuttaa kunnanjohtajan hyväksymään niihin kohdistuvat mahdolliset teknisuoneiset muutokset ja allekirjoittamaan asiakirjat Tuusniemen kunnan puolesta. <p>Mukaanlähtö on ehdollinen siten, ettei Tuusniemen maksuosuus nouse yli alkuperäisen suunnitelman mukaisesta 1000 eurosta vuodessa.</p>
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.